

Международен счетоводен стандарт (МСС) 7 Отчети за паричните потоци

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1126/2008 на Комисията от 3 ноември 2008 година за приемане на някои международни счетоводни стандарти в съответствие с Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета (Текст от значение за ЕИП)

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1260/2008 на Комисията от 10 декември 2008 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1126/2008 за приемане на някои международни счетоводни стандарти в съответствие с Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета във връзка с Международен счетоводен стандарт (МСС) 23 (Текст от значение за ЕИП)

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1274/2008 на Комисията от 17 декември 2008 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1126/2008 за приемане на някои международни счетоводни стандарти в съответствие с Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета във връзка с Международен счетоводен стандарт (МСС) 1 (текст от значение за ЕИП)

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 70/2009 на комисията от 23 януари 2009 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1126/2008 относно приемането на някои международни счетоводни стандарти в съответствие с Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета във връзка с Подобренията на международните стандарти за финансово отчитане (МСФО) (текст от значение за ЕИП)

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 494/2009 на Комисията от 3 юни 2009 година изменящ Регламент (ЕО) № 1126/2008 относно приемането на някои международни счетоводни стандарти в съответствие с Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета във връзка с Международен счетоводен стандарт (МСС) 27 (текст от значение за ЕИП)

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 243/2010 НА Комисията от 23 март 2010 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1126/2008 за приемане на някои международни счетоводни стандарти в съответствие с Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета във връзка с подобренията на Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО) (текст от значение за ЕИП)

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1254/2012 на Комисията от 11 декември 2012 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1126/2008 за приемане на някои международни счетоводни стандарти в съответствие с Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на Международен стандарт за финансово отчитане 10, Международен стандарт за финансово отчитане 11, Международен стандарт за финансово отчитане 12, Международен счетоводен стандарт 27 (2011 г.) и Международен счетоводен стандарт 28 (2011 г.) (текст от значение за ЕИП)

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1174/2013 на Комисията от 20 ноември 2013 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1126/2008 за приемане на някои международни счетоводни стандарти в съответствие с Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета във връзка с Международни стандарти за финансово отчитане (МСФО) 10 и 12 и Международен

счетоводен стандарт (МСС) 27 (текст от значение за ЕИП)

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2017/1986 на Комисията от 31 октомври 2017 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1126/2008 за приемане на някои международни счетоводни стандарти в съответствие с Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета във връзка с Международен стандарт за финансово отчитане 16 (текст от значение за ЕИП)

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2017/1990 на Комисията от 6 ноември 2017 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1126/2008 за приемане на някои международни счетоводни стандарти в съответствие с Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета във връзка с Международен счетоводен стандарт 7 (текст от значение за ЕИП)

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/2036 на Комисията от 19 ноември 2021 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1126/2008 за приемане на някои международни счетоводни стандарти в съответствие с Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета, във връзка с Международен стандарт за финансово отчитане 17 (текст от значение за ЕИП)*

ЗАКОН за счетоводството (ЗСч) - § 1, § 2

Забележка: * Дружествата прилагат измененията, посочени в член 1, най-късно от началната дата на своята първа финансова година, която започва на 1 януари 2023 г. или след тази дата (чл. 2 от Регламент (ЕС) 2021/2036).

Цел

Информацията за паричните потоци на едно предприятие е полезна с това, че предоставя на ползвателите на финансовите отчети база за оценка на възможностите на предприятието да генерира парични средства и парични еквиваленти и на потребностите на предприятието да използва тези парични потоци. Икономическите решения, които вземат ползвателите, изискват да се направи оценка на възможностите на предприятието да генерира парични средства и парични еквиваленти, тяхното разположение във времето и сигурността на генерирането им.

Целта на настоящия стандарт е да се изисква осигуряване на информация за историческите изменения на паричните средства и паричните еквиваленти на предприятието посредством отчет за паричните потоци, в който те се категоризират през отчетния период като такива от оперативна, инвестиционна и финансова дейност.

Обхват

1. Предприятието изготвя отчет за паричните потоци в съответствие с изискванията на настоящия стандарт и го представя като неразделна част от финансовите си отчети за всеки отчетен период, за който се представят финансови отчети.

2. Настоящият стандарт заменя досегашния МСС 7 "Отчет на измененията на финансовото състояние", приет през юли 1977 г.

3. Ползвателите на финансовите отчети на предприятието се интересуват как предприятието генерира и използва паричните средства и паричните еквиваленти. Това е така, независимо от характера на дейността на предприятието и независимо от това, дали паричните средства могат да се разглеждат като продукт на предприятието, какъвто може да бъде случаят при финансовите институции. Предприятията се нуждаят от парични средства по причини, които по същество са еднакви, колкото и различни да са основните им дейности, които

генерират приходи. Те се нуждаят от парични средства, за да извършват своята дейност, да плащат задълженията си и да осигуряват възвръщаемост на своите инвеститори. Поради това стандартът изисква всички предприятия да представят отчет за паричните потоци.

Полаза от информацията за паричните потоци

4. Отчетът за паричните потоци, използван заедно с останалите финансови отчети, предоставя информация, която дава възможност на ползвателите да оценят промените в нетните активи на предприятието, финансовата му структура (включително и неговата ликвидност и платежоспособност) и способността му да влияе върху размера и разположението във времето на паричните потоци, за да може да се приспособява към променящите се обстоятелства и възможности. Информацията за паричните потоци е от полза при извършването на оценката на възможностите на предприятието да генерира парични средства и парични еквиваленти и дава възможност на ползвателите да създават модели за оценяване и сравняване на настоящата стойност на бъдещите парични потоци на различните предприятия.

Тя подобрява и сравнимостта на отчитането на резултатите от дейността на различните предприятия, защото премахва ефекта от различното счетоводно третиране на едни и същи сделки и събития.

5. Историческата информация за паричните потоци често се използва като показател за размера, разпределението във времето и сигурността на бъдещите парични потоци. Полезна е и когато се проверява точността на минали оценки на бъдещи парични потоци, както и при проучването на съотношението между рентабилността и нетния паричен поток и влиянието на променящите се цени.

Определения

6. В настоящия стандарт са използвани следните термини с посоченото значение:

Парични средства - парични средства, налични в брой и под формата на безсрочни депозити.

Парични еквиваленти - краткосрочни високоликвидни инвестиции, които са леснообръщаеми в конкретни парични суми и са свързани с незначителен риск от промяна в стойността им.

Парични потоци - входящи и изходящи потоци от парични средства и парични еквиваленти.

Оперативна дейност - основната дейност на предприятието, която генерира приходи, както и друга дейност, която не е инвестиционна или финансова.

Инвестиционна дейност - придобиването и продажбата на дълготрайни активи и други инвестиции, които не са включени в паричните еквиваленти.

Финансова дейност - дейност, която води до промени в размера и състава на внесения собствен капитал и привлечените средства на предприятието.

Парични средства и парични еквиваленти

7. Паричните еквиваленти се държат по-скоро за посрещане на краткосрочни парични ангажименти, отколкото за инвестиционни или други цели. За да бъде категоризирана като паричен еквивалент, една инвестиция трябва да бъде леснообръщаема в конкретна сума парични средства и да съдържа незначителен риск от промени на стойността. Затова дадена инвестиция нормално се категоризира като паричен еквивалент само когато има краткосрочен падеж, като например три месеца или по-малко от датата на придобиването. Инвестициите в акции не се включват в паричните еквиваленти, освен ако по същество не са парични еквиваленти, например при привилегирани акции, придобити в рамките на кратък срок преди техния падеж и с посочен срок за изкупуване.

8. Заемането на средства от банки по принцип се счита за финансова дейност. В някои страни обаче банковият овърдрафт, който е платим при поискване, представлява неразделна част от управлението на паричните средства на предприятието. При тези обстоятелства банковият овърдрафт се включва като елемент на паричните средства и паричните еквиваленти. Характерна черта на подобна схема на банково обслужване е, че салдото по банковата сметка често се променя от положителни стойности до овърдрафт.

9. Паричните потоци изключват движенията между статии, които представляват парични средства или парични еквиваленти, защото тези елементи представляват по-скоро част от управлението на паричните средства на предприятието, отколкото част от неговата оперативна, инвестиционна или финансова дейност. Управлението на паричните потоци включва инвестирането на свободните парични средства в парични еквиваленти.

Представяне на отчет за паричните потоци

10. Отчетът за паричните потоци трябва да представя паричните потоци през отчетния период, категоризирани по оперативна, инвестиционна и финансова дейност.

11. Предприятието представя паричните си потоци, свързани с оперативната, инвестиционната и финансовата дейност, по начин, който е най-подходящ за стопанската му дейност. Класифицирането по дейности осигурява информация, която дава възможност на ползвателите да оценят влиянието на тези дейности върху финансовото състояние на предприятието и размера на паричните средства и паричните еквиваленти, които то притежава. Тази информация може да се използва и за оценяване на зависимостите между тези дейности.

12. Една сделка може да включва парични потоци, които са класифицирани по различен начин. Например когато паричното погасяване на кредит включва както лихва, така и главница, лихвата може да бъде класифицирана като оперативна дейност, а главницата - като финансова дейност.

Оперативна дейност

13. Размерът на паричните потоци, произтичащи от оперативна дейност, е главен показател за степента, в която дейността на предприятието е генерирала достатъчно парични потоци за изплащане на заемите, за поддържане на оперативната дееспособност на предприятието, за изплащане на дивиденди и за извършване на нови инвестиции, без да се прибегва до външни източници на финансиране. Информацията за конкретните компоненти на историческите оперативни парични потоци, заедно с останалата информация, е полезна за прогнозиране на бъдещите парични потоци от оперативните дейности.

14. Паричните потоци от оперативната дейност се генерират главно от основната приходоносна дейност на предприятието. Следователно по принцип те са резултат от сделки и други събития, които се включват при определянето на печалбата или загубата. Като пример за парични потоци от оперативна дейност могат да се посочат:

- а) паричните постъпления от продажбата на стоки и извършването на услуги;
- б) паричните постъпления от възнаграждение за права, такси, комисиони и други приходи;
- в) паричните плащания на доставчици на стоки и услуги;
- г) паричните плащания на и от името на персонала;
- д) (Отм. - Регламент (ЕС) 2021/2036, ОВ L 416, 23/11/2021, в сила от 1.01.2023 г.) [заличен]
- е) паричните плащания или възстановяване на суми, внесени като

подоходни данъци, с изключение на случаите, когато те могат да бъдат конкретно отнесени към финансовата и инвестиционната дейност; и ж) паричните постъпления и плащания по договори, държани за дилърски или търговски цели.

(Изм. - РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 70/2009, ОВ L 21, 24/01/2009) Някои сделки, като например продажбата на дадено оборудване, могат да донесат печалбата или загубата, която се включва в признатата печалбата или загубата. Паричните потоци, които са свързани с подобни сделки представляват парични потоци от инвестиционна дейност. Паричните плащания за производство или придобиване на активи за отдаване под наем и впоследствие държани за продажба, както е описано в параграф 68А на МСС 16 "Имоти, машини и съоръжения", обаче са парични потоци от оперативна дейност. Паричните постъпления от наеми и последващи продажби на такива активи също са парични потоци от оперативни дейности.

15. Дадено предприятие може да държи ценни книжа и кредити за дилърски или търговски цели, като в този случай те се сходни с материалните запаси, придобити специално за препродажба. Следователно паричните потоци, произтичащи от покупката и продажбата на ценни книжа за дилърски и търговски цели, се класифицират като оперативна дейност. По същия начин паричните аванси и кредити, предоставени от финансовите институции, се класифицират обикновено като оперативна дейност, тъй като те се отнасят към главната приходоносна дейност на предприятието.

Инвестиционна дейност

16. (Изм. - РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 243/2010, ОВ L 77, 24/03/2010) Отделното отчитане на паричните потоци, генерирани от инвестиционната дейност, е важно, защото те представляват размера на разходите, направени за ресурси, които са предназначени да генерират бъдещи приходи и парични потоци. Като инвестиционна дейност могат да бъдат класифицирани само разходите, чиито резултат е признат в отчета за финансовото състояние актив. Като пример за парични потоци от инвестиционни дейности могат да се посочат:

- а) паричните плащания за придобиване на имоти, машини и съоръжения, нематериални и други дълготрайни активи. Тези плащания включват плащанията, свързани с капитализираните разходи за развойна дейност, както и с капитализираните разходи за имоти, машини и съоръжения, изградени със собствени ресурси;
- б) паричните постъпления от продажбата на имоти, машини и съоръжения, нематериални и други дълготрайни активи;
- в) паричните плащания за придобиване на капиталови или дългови инструменти на други предприятия и дялови участия в смесени предприятия (различни от плащанията за тези инструменти, които се разглеждат като парични еквиваленти, или тези, които се държат за дилърски или търговски цели);
- г) паричните постъпления от продажбата на капиталови или дългови инструменти на други предприятия и дялови участия в съвместни предприятия (различни от постъпленията за тези инструменти, които се разглеждат като парични еквиваленти, или тези, които се държат за дилърски или търговски цели);
- д) паричните аванси и кредити, предоставени на трети страни (които не са аванси и кредити, предоставени от финансова институция);
- е) паричните постъпления от възстановяването на аванси и погасяването на кредити, предоставени на трети страни (които не са аванси и

кредити на финансова институция);

ж) паричните плащания за фючърсни договори, форуърдни договори, опционни договори и суапови договори, с изключение на случаите, когато договорите се държат за дилърски или търговски цели или плащанията са класифицирани като финансова дейност; и

з) паричните постъпления от фючърсни договори, форуърдни договори, опционни договори и суапови договори, с изключение на случаите, когато договорите се държат за дилърски или търговски цели или плащанията са класифицирани като финансова дейност.

Когато даден договор се отчита като хеджиране на определима позиция, паричните потоци от договора се класифицират по същия начин, както паричните потоци на позицията, която се хеджира.

Финансова дейност

17. Отделното оповестяване на паричните потоци, генерирани от финансовата дейност, е важно, защото помага при прогнозирането на сумите от бъдещите парични потоци, които представляват вземания на институциите, които са предоставили капитал на предприятието. Като примери за парични потоци от финансова дейност могат да се посочат:

а) паричните постъпления от емитирането на акции или други инструменти на собствения капитал;

б) изплащането на парични суми на собственици за придобиването или обратното изкупуване на акции на предприятието;

в) паричните постъпления от емитиране на облигации, заеми, кредити, полици, ипотеките и други краткосрочни или дългосрочни заемни средства;

г) паричните погашения на получени в заем средства;

д) (Изм. - РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 2017/1986, ОВ L 291, 9/11/2017) паричните плащания от страна на даден лизингополучател за намаляване на размера на неизплатеното задължение по лизинг.

Отчитане на паричните потоци от оперативна дейност

18. Предприятието трябва да отчита паричните потоци от оперативната дейност, като използва:

а) или прекия метод, при който се отразяват главните групи от брутни парични постъпления и брутни парични плащания;

б) или косвения метод, при който печалбата или загубата се коригира по отношение на ефекта на сделките, извършвани по безналичен път, на отложените или начислените минали или бъдещи парични постъпления или плащания във връзка с оперативната дейност и на приходните или разходните позиции, свързани с инвестиционни или финансови парични потоци.

19. Препоръчително е предприятията да отчитат паричните потоци от оперативната си дейност, като използват прекия метод. Прекият метод осигурява информация, която може да бъде полезна при оценяване на паричните потоци и която не може да бъде получена по косвения метод. При прекия метод информацията за основните групи брутни парични постъпления и брутни парични плащания може да бъде получена:

а) или от счетоводните регистри на предприятието;

б) или чрез коригирането на продажбите, себестойността на продажбите

(лихвите и други подобни доходи и разходите за изплащане на лихви и други подобни разходи за дадена финансова институция) и други статии от отчета за всеобхватния доход по отношение на:

- i) промените на материалните запаси и оперативните вземания и задължения през отчетния период;
- ii) други безналични статии; и iii) други статии, за които паричните ефекти представляват инвестиционни или финансови парични потоци.

20. При косвения метод нетният паричен поток от оперативната дейност се определя чрез коригирането на нетната печалба или загуба по отношение на ефектите на:

- а) промените на материалните запаси и оперативните вземания и задължения по време на отчетния период;
- б) (Изм. - РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 494/2009, ОВ L 149, 12/06/2009) безналичните статии, като например амортизация, провизии, отсрочени данъци, нереализирани положителни и отрицателни разлики от промените на валутните курсове, неразпределена печалба на асоциираните предприятия и неконтролиращи участия; и
- в) всички други статии, за които паричните ефекти представляват инвестиционни или финансови парични потоци.

Алтернативно нетният паричен поток от оперативната дейност може да бъде представен по косвения метод, като се покажат приходите и разходите, представени в отчета за всеобхватния доход и промените на материалните запаси и оперативните вземания и задължения през отчетния период.

Отчитане на паричните потоци от инвестиционна и финансова дейност

21. Предприятието трябва да отчита поотделно основните групи брутни парични постъпления и брутни парични плащания, произтичащи от инвестиционна и финансова дейност, освен когато паричните потоци, описани в параграфи 22 и 24, се отчитат на нетна база.

Отчитане на паричните потоци на нетна база

22. Паричните потоци, произтичащи от посочената по-долу оперативна, инвестиционна или финансова дейност, могат да се отчитат на нетна база:

- а) паричните постъпления и плащания от името на клиентите, когато паричните потоци отразяват по-скоро дейностите на клиента, отколкото тези на предприятието; и
- б) паричните постъпления и плащания за статии, при които обращаемостта е бърза, сумите са големи и падежите са кратки.

23. Примери за парични постъпления и плащания, посочени в параграф 22, буква а), са:

- а) приемането и изплащането на безсрочни депозити в банка;
- б) парични средства, държани от инвестиционно предприятие от името на клиента; и
- в) наеми, събирани от името на собствениците на имотите и изплащани на тях.

Примери за парични постъпления и плащания, посочени в параграф 22, буква б), са авансите, отпускани за и погасяването на:

- а) сумите на главниците, отнасящи се до кредитни карти на клиенти;
- б) закупуването и продажбата на инвестиции; и

в) други краткосрочни заеми, например тези, които имат падеж три месеца или по-малко.

24. Паричните потоци, генерирани от всяка от следните дейности на дадена финансова институция, могат да бъдат отчитани на нетна база:

а) паричните постъпления и плащанията за приемане и изплащане на депозити с определен падеж;

б) предоставянето на депозити и тегленето на депозити от други финансови институции; и

в) паричните аванси и кредити, отпускани на клиенти, и погасяването на тези аванси и кредити.

Парични потоци в чуждестранна валута

25. Паричните потоци, генерирани от сделки в чуждестранна валута, трябва да се отчитат във функционалната валута на предприятието, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс на функционалната валута към чуждестранната валута на датата на паричния поток.

26. Паричните потоци на чуждестранно дъщерно предприятие трябва да се приведат към обменния курс на функционалната валута към чуждата валута на датата на паричния поток.

27. Паричните потоци в чуждестранна валута се отчитат по начин, отговарящ на МСС 21 "Ефекти от промените в обменните курсове". Това позволява използването на обменен курс, който е приблизително равен на действителния обменен курс. Например среднопретегленият обменен курс за отчетния период може да се използва за счетоводно отчитане на сделки в чуждестранна валута или за превалутиране на паричните потоци на чуждестранно дъщерно предприятие. МСС 21 обаче не позволява да се използва обменният курс за деня на изготвяне на баланса при превалутирането на паричните потоци на чуждестранно дъщерно предприятие.

28. Нереализираните печалби или загуби, произтичащи от промени в курсовете на чуждестранната валута, не са парични потоци. Но влиянието на промените в обменните курсове върху паричните средства или паричните еквиваленти, държани или дължими в чуждестранна валута, се отчита в отчета за паричните потоци, за да се извърши равнение на паричните средства и паричните еквиваленти в началото и в края на периода. Тази сума се представя отделно от паричните потоци от оперативни, инвестиционни и финансови дейности и включва евентуалните разлики, които биха се получили, ако тези парични потоци бяха отчитани по обменните курсове в края на периода.

29. (Заличен)

30. (Заличен)

Лихви и дивиденди

31. Паричните потоци от получени и изплатени лихви и дивиденди трябва да бъдат отчитани поотделно. Всеки поток трябва да се категоризира поотделно по последователен начин от един в друг период като отнасящ се до оперативната, инвестиционната или финансовата дейност.

32. (Изм. - РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1260/2008, ОВ L 338, 17/12/2008, изм. - РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1274/2008, ОВ L 339, 18/12/2008) Общата сума на лихвата, изплатена през даден период, се оповестява в отчета за паричните потоци независимо от това дали е призната като разход в отчета за всеобхватния доход, или е капитализирана в съответствие с МСС 23 "Разходи по заеми".

33. При финансова институция изплатените лихви и получените лихви и дивиденди обикновено се категоризират като парични потоци от оперативната дейност. Не съществува обаче консенсус по категоризацията на тези парични потоци за другите предприятия. Изплатените лихви и получените лихви и дивиденди могат да бъдат категоризирани като парични потоци от оперативната дейност, тъй като те се включват в определянето на печалбата или загубата. Като алтернатива изплатените лихви и получените лихви и дивиденди могат да се категоризират съответно като финансови парични потоци и инвестиционни парични потоци, тъй като те представляват разходи за получаването на финансови ресурси или възвръщаемост на инвестициите.

34. Изплатените дивиденди могат да се категоризират като финансов паричен поток, тъй като те представляват разходи за получаване на финансови ресурси. Като алтернатива изплатените дивиденди могат да се категоризират като компонент на паричните потоци от оперативната дейност, за да се подпомогнат ползвателите при определянето на способността на предприятието да изплаща дивиденди от оперативните си парични потоци.

Данъци върху дохода

35. Паричните потоци, генерирани от данъци върху дохода, трябва да се отчитат поотделно и да се категоризират като парични потоци от оперативна дейност, освен ако не могат да бъдат конкретно определени като инвестиционна или финансова дейност.

36. Данъците върху дохода възникват при сделки, пораждащи парични потоци, които се категоризират в отчета за паричните потоци като основна, инвестиционна или финансова дейност. Докато разходите за данъци могат лесно да се определят като отнасящи се до инвестиционната или финансовата дейност, често е непрактично свързаните с тях парични потоци от данъци да се съотнасят към тях, а и те могат да възникнат в отчетен период, различен от този на паричните потоци на основната сделка. Затова платените данъци обикновено се категоризират като парични потоци от оперативна дейност. Когато обаче е практично данъчният паричен поток да се съотнесе към отделна сделка, която създава парични потоци, категоризирани като инвестиционна или финансова дейност, данъчният паричен поток се категоризира според случая като инвестиционна или финансова дейност. Когато данъчните парични потоци са разпределени в повече от една категория дейности, се оповестява общата сума платени данъци.

Инвестиции в дъщерни, асоциирани и съвместни предприятия

37. (Изм. - Регламент (ЕС) № 1254/2012, ОВ L 360, 29/12/2012) Когато се осчетоводява инвестиция в асоциирано, съвместно или дъщерно предприятие чрез използване на метода на собствения капитал или себестойността метод, инвеститорът свежда отчитането в своя отчет за паричните потоци само до паричните потоци между себе си и предприятието, в което се извършва инвестицията, например - само до дивиденди и аванси.

38. (Изм. - Регламент (ЕС) № 1254/2012, ОВ L 360, 29/12/2012) Предприятие, което отчита своя дял в асоциирано или съвместно контролирано предприятие, като използва метода на собствения капитал, включва в отчета си за паричните потоци онези парични потоци, които се отнасят до инвестициите му в асоциираното или съвместно контролираното предприятие, както и разпределенията от дохода и други плащания или постъпления между него и асоциираното или съвместно контролираното предприятие.

Промени в притежаваните участия в дъщерни предприятия и други стопански единици

39. (Изм. - РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 494/2009, ОВ L 149, 12/06/2009) Съвкупните парични потоци, произтичащи от придобиването и загубата на контрол над дъщерни предприятия или други стопански единици, се представят поотделно и категоризирани като инвестиционни дейности.

40. (Изм. - РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 494/2009, ОВ L 149, 12/06/2009) Предприятието оповестява съвкупно, по отношение както на придобиването, така и на загубата на контрол над дъщерни предприятия или други стопански единици през отчетния период, всеки от следните елементи:

- а) общата сума на полученото или извършено плащане;
- б) дела на плащането, състоящ се от парични средства и парични еквиваленти;
- в) сумата парични средства и парични еквиваленти в дъщерни предприятия и други стопански единици, над които е изгубен контрол; и
- г) сумата на активите и пасивите, с изключение на паричните средства и паричните еквиваленти в дъщерно предприятие или друга стопанска единица, над които е придобит или изгубен контрол, обобщено по всяка главна категория.

40А. (Нов - РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1174/2013, ОВ L 312, 21/11/2013) Инвестиционно предприятие, както е определено в МСФО 10 Консолидирани финансови отчети, не е необходимо да прилага параграф 40, буква в) или параграф 40, буква г) за инвестиция в дъщерно предприятие, което се изисква да бъде оценявано по справедлива стойност чрез печалбата или загубата.

41. (Изм. - РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 494/2009, ОВ L 149, 12/06/2009) Отделното представяне на влиянието върху паричните потоци на придобиването или загубата на контрол над дъщерни предприятия и други стопански единици като статии на отделни редове, заедно с отделното оповестяване на сумите от придобитите или продадени активи и пасиви, спомага да се разграничат тези парични потоци от паричните потоци, произтичащи от други оперативни, инвестиционни и финансови дейности. Влиянието върху паричните потоци от загубата на контрол не се приспада от влиянието от придобиването на контрол.

42. (Изм. - РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 494/2009, ОВ L 149, 12/06/2009) Съвкупната сума на паричните средства, платени или получени като възнаграждение за придобиване или загуба на контрол над дъщерни предприятия или други стопански единици се отчита в отчета за паричните потоци нето от паричните средства и парични еквиваленти, придобити или платени като част от такива сделки, събития или промени в обстоятелствата.

42А. (Нов - РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 494/2009, ОВ L 149, 12/06/2009, изм. - РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1174/2013, ОВ L 312, 21/11/2013) Парични потоци, възникващи от промени в притежаваните дялови участия в дъщерно предприятие, които не водят до загуба на контрол, се класифицират като парични потоци от финансови дейности, освен когато дъщерното дружество е притежавано от инвестиционно предприятие, както е определено в МСФО 10, и трябва да бъде оценявано по справедлива стойност чрез печалбата или загубата.

42Б. (Нов - РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 494/2009, ОВ L 149, 12/06/2009, изм. - Регламент (ЕС) № 1254/2012, ОВ L 360, 29/12/2012, изм. - РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1174/2013, ОВ L 312, 21/11/2013) Промените в притежаваните дялови участия в дъщерно предприятие, които не водят до загуба на контрол, като например последващата покупка или продажба от предприятие майка на капиталови инструменти на дъщерното предприятие, се отчитат като операции със собствен капитал (вж. МСФО 10), освен когато дъщерното дружество е държано от инвестиционно предприятие и трябва да бъде оценявано по справедлива стойност чрез печалбата или загубата.

Съответно произтичащите от това парични потоци се класифицират по същия начин, като други сделки със собствениците, описани в параграф 17.

Безналични сделки

43. Инвестиционните и финансовите операции, при които не се изисква използване на парични средства или парични еквиваленти, трябва да се изключат от отчета за паричните потоци. Такива операции трябва да бъдат отразени на друго място във финансовите отчети по начин, който дава цялата съответна информация за тези инвестиционни и финансови дейности.

44. Много инвестиционни и финансови дейности не оказват пряко влияние върху текущите парични потоци, въпреки че засягат структурата на капитала и активите на предприятието. Изключването на безналичните операции от отчета за паричните потоци е в съответствие с целта на отчета за паричните потоци, тъй като тези статии не отразяват паричните потоци през текущия период. По-долу са дадени примери за безналични операции:

- а) (Изм. - РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 2017/1986, ОВ L 291, 9/11/2017) придобиване на активи или чрез пряко поемане на съответните свързани с тях пасиви, или чрез лизинг;
- б) придобиване на предприятия чрез емитиране на дялов капитал; и
- в) преобразуване на дълг в собственост.

Изменения в пасивите, произтичащи от дейности по финансиране

44А. (Изм. - РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 2017/1990, ОВ L 291, 9/11/2017) Предприятието предоставя оповестявания, които позволяват на ползвателите на финансовите отчети да оценят промените в пасивите, произтичащи от дейностите по финансиране, в т.ч. промените, произтичащи от паричните потоци, и промените от непарично естество.

44Б. (Изм. - РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 2017/1990, ОВ L 291, 9/11/2017) Доколкото е необходимо за удовлетворяване на изискванията по параграф 44А, предприятието оповестява следните промени в пасивите, произтичащи от дейности по финансиране:

- а) промени, произтичащи от паричните потоци от дейностите по финансиране;
- б) промени, произтичащи от придобиването или загубата на контрол над дъщерни предприятия или други стопански единици;
- в) ефект на промените в обменните курсове;
- г) промени в справедливата стойност; както и
- д) други промени.

44В. (Изм. - РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 2017/1990, ОВ L 291, 9/11/2017) Пасивите, произтичащи от дейности по финансиране, са пасивите, за които паричните потоци са били — или бъдещите парични потоци ще бъдат — класифицирани в отчета за паричните потоци като парични потоци от дейности по финансиране. Освен това, изискването за оповестяване в параграф 44А се прилага и за промените във финансовите активи (например активи, които хеджират пасивите, произтичащи от дейности по финансиране), ако тези парични потоци от тези финансови активи са били — или бъдещите парични потоци ще бъдат — включени в паричните потоци от дейности по финансиране.

44Г. (Изм. - РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 2017/1990, ОВ L 291, 9/11/2017) Един начин за изпълнение на изискването за оповестяване в параграф 44А е в отчета за финансовото състояние да се равнят началното и крайното салдо на пасивите, произтичащи от дейности по финансиране, в т.ч. промените, посочени в параграф 44Б. Когато предприятието оповестява такова равнение, то предоставя достатъчно информация, за да позволи на ползвателите на

финансовите отчети да свържат включените в равнението позиции с отчета за финансовото състояние и с отчета за паричните потоци.

44Д. (Изм. - РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 2017/1990, ОВ L 291, 9/11/2017) Ако предприятието предоставя оповестяванията, изисквани от параграф 44А, в комбинация с оповестявания на промените в други активи и пасиви, то оповестява промените в пасивите, произтичащи от дейности по финансиране, отделно от промените в тези други активи и пасиви.

Компоненти на паричните средства и паричните еквиваленти

45. Предприятието трябва да оповестява компонентите на паричните средства и паричните еквиваленти, както и да представя равнението на тези суми в своя отчет за паричните потоци с равностойни статии, посочени в отчета за финансовото състояние.

46. С оглед на разнообразието в практиката на управлението на паричните средства и схемите на банково обслужване в различните части на света и за да се спазят изискванията на МСС 1 "Представяне на финансови отчети", предприятието оповестява възприетата от него политика при определянето на състава на паричните средства и паричните еквиваленти.

47. Влиянието на всяка промяна в политиката за определяне на компонентите на паричните средства и паричните еквиваленти, например промяна в категоризацията на финансовите инструменти, които преди това не са били считани за част от инвестиционния портфейл на предприятието, се отчита съгласно изискванията на МСС 8 "Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки".

Други оповестявания

48. Предприятието трябва да оповестява заедно с коментар, даван от ръководството, размера на значителните наличности на парични средства и парични еквиваленти, държани от предприятието, които не са на разположение за ползване от групата.

49. Има редица обстоятелства, при които паричните средства и паричните еквиваленти, държани от предприятието, не са на разположение за ползване от страна на групата. Като пример могат да се посочат наличностите на парични средства и парични еквиваленти, които държи дъщерно дружество, което работи в страна, в която се прилагат валутен контрол или други правни ограничения, когато наличностите не са на разположение за общо ползване от предприятието майка или от други дъщерни предприятия.

50. Допълнителната информация може да се окаже необходима на ползвателя, за да разбере финансовото състояние и ликвидността на предприятието. Оповестяването на тази информация, заедно с коментар от страна на ръководството, е желателно и може да съдържа следното:

- а) сумата на неусвоените отпуснати кредити, които могат да бъдат на разположение за бъдещи оперативни дейности и за уреждане на капиталови ангажименти, като се посочват евентуалните ограничения върху ползването на тези кредити;
- б) (Отм. - Регламент (ЕС) № 1254/2012, ОВ L 360, 29/12/2012) (Заличен)
- в) съвкупната сума на паричните потоци, които представляват увеличения на оперативния капацитет отделно от тези парични потоци, които са необходими за поддържането на оперативния капацитет; и
- г) сумата на паричните потоци, произтичащи от оперативната, инвестиционната и финансовата дейност от всеки отчетан сегмент (вж. МСФО 8 "Оперативни сегменти").

51. Отделното оповестяване на паричните потоци, които представляват увеличения на оперативния капацитет, и паричните потоци, необходими за поддържането на оперативния капацитет, е от полза за ползвателя и му помага да определи дали предприятието инвестира достатъчно в поддържането на своя оперативен капацитет. Предприятие, което не инвестира достатъчно в поддържането на своя оперативен капацитет, може да оцетява бъдещата си рентабилност за сметка на текущата ликвидност и разпределяните между собствениците суми.

52. Отчитането на паричните потоци по сегменти дава възможност на ползвателите да разберат по-добре отношението между паричните потоци от стопанската дейност като цяло и между съставните ѝ части, както и наличието и динамиката на паричните потоци по сегменти.

Дата на влизане в сила

53. Настоящият стандарт влиза в сила по отношение на финансовите отчети, които обхващат периодите, започващи на или след 1 януари 1994 г.

54. (Нов - РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 494/2009, ОВ L 149, 12/06/2009) МСС 27 (изменен от Съвета по международни счетоводни стандарти през 2008 г.) изменя параграфи 39-42 и добавя параграфи 42А и 42Б. Предприятието прилага тези изменения за годишните периоди, започващи на или след 1 юли 2009 г. Ако предприятието прилага МСС 27 (изменен 2008 г.) за един по-ранен период, тези изменения се прилагат за този по-ранен период. Измененията се прилагат с обратна сила.

55. (Нов - РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 70/2009, ОВ L 21, 24/01/2009) Параграф 14 е изменен от Подобрения на МСФО, издадени през май 2008 г. Предприятието прилага това изменение за годишните периоди, започващи на или след 1 януари 2009 г. Разрешава се по-ранно прилагане. Ако предприятието прилага това изменение за по-ранен период, то оповестява този факт и прилага параграф 68А от МСС 16 .

56. (Нов - РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 243/2010, ОВ L 77, 24/03/2010) Параграф 16 беше изменен от издадените през април 2009 г. Подобрения на МСФО. Предприятието прилага това изменение за годишните периоди, започващи на или след 1 януари 2010 година. По-ранното прилагане се разрешава. Ако предприятието прилага изменението за по-ранен период, то оповестява този факт.

57. (Нов - Регламент (ЕС) № 1254/2012, ОВ L 360, 29/12/2012) МСФО 10 и МСФО 11 "Съвместни предприятия", издадени през май 2011 г., измениха параграфи 37, 38 и 42Б и заличиха параграф 50, буква б). Предприятието прилага тези изменения, когато прилага МСФО 10 и МСФО 11 .

58. (Нов - РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1174/2013, ОВ L 312, 21/11/2013) С Инвестиционни предприятия (изменения на МСФО 10, МСФО 12 и МСС 27), издадени през октомври 2012 г., бяха изменени параграфи 42А и 42Б и беше добавен параграф 40А. Предприятието прилага тези изменения за годишните периоди, започващи на или след 1 януари 2014 г. Разрешено е по-ранното прилагане на Инвестиционни предприятия. Ако дадено предприятие приложи тези изменения по-рано, то прилага по едно и също време всички изменения, включени в Инвестиционни предприятия.

59. (Нов - РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 2017/1986, ОВ L 291, 9/11/2017) С МСФО 16 Лизинг, издаден през януари 2016 г., се изменят параграфи 17 и 44. Предприятието прилага тези изменения, когато прилага МСФО 16.

60. (Нов - РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 2017/1990, ОВ L 291, 9/11/2017) С издадените през януари 2016 г. изменения на МСС 7 — „Инициатива във връзка с оповестяванията“, бяха

добавени параграфи 44А—44Д. Предприятието прилага тези изменения за годишните периоди, започващи на или след 1 януари 2017 година. Разрешава се по-ранно прилагане. Ако предприятието прилага за първи път тези изменения, не е необходимо да се предоставя сравнителна информация за предходни периоди.

61. (Нов - Регламент (ЕС) 2021/2036, ОВ L 416, 23/11/2021, в сила от 1.01.2023 г.) С МСФО 17 Застрахователни договори, издаден през май 2017 г., бе изменен параграф 14. Предприятието прилага това изменение, когато прилага МСФО 17.

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1274/2008, ОВ L 339, 18/12/2008, Приложение А3, изменя терминологията, използвана във всички Международни стандарти за финансово отчитане (включително Международните счетоводни стандарти и Разясненията) и въведенията към отделните МСФО, както е посочено по-долу, освен ако в настоящето приложение не е посочено друго:

- "на лицевата страна на" се изменя на "в".
- "отчети за доходите" се изменя на "отчет за всеобхватния доход".
- "баланс" се изменя на "отчет за финансовото състояние".
- [Изменението не е приложимо за българския превод]
- "датата на баланса" се изменя на "края на отчетния период".
- "последваща дата на баланса" се изменя на "края на последващия отчетен период".
- "всяка дата на баланса" се изменя на "края на всеки отчетен период".
- "след датата на баланса" се изменя на "след края на отчетния период".
- "отчетна дата" се изменя на "край на отчетния период".
- "всяка отчетна дата" се изменя на "край на всеки отчетен период".
- "последна годишна отчетна дата" се изменя на "край на последния годишен отчетен период".
- "притежатели на собствен капитал" се изменя на "собственици" (с изключение на МСС 33 "Доходи на акция").
- "извадени от собствен капитал и признати в печалбата или загубата" и "извадени от собствен капитал и включени в печалбата или загубата" се изменя на "прекласифицирани от собствен капитал към печалбата или загубата като корекция от прекласификация".
- "Стандарт или Разяснение" се изменя на "МСФО".
- "даден Стандарт или Разяснение" се изменя на "даден МСФО".
- "Стандарти и Разяснения" се изменя на "МСФО" (с изключение на параграф 5 от МСС 8 "Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки").
- [Изменението не е приложимо за българския превод]
- Препратки към сегашната версия на МСС 10 "Събития след датата на баланса" се изменят на МСС 10 "Събития след края на отчетния период".

Забележка: Съгласно Регламент (ЕС) № 216/2013 само законодателството на Европейските общности, публикувано в книжното издание до 1 юли 2013 г. и в електронната версия на Официален вестник на Европейския съюз след 1 юли 2013 г. (включително), се счита за автентично и има правна сила.

Свързани документи:

- Отчет за паричния поток (по МСС 7) – пряк метод;
- Отчет за паричния поток (по МСС 7) – косвен метод;
- Indirect Method Cash Flow Statement (paragraph 18b) (отчет за паричния поток по косвения метод по МСС 7);
- Direct Method Cash Flow Statement (paragraph 18a) (отчет за паричния поток по прекия метод по МСС 7);
- Анализ на паричните потоци – пряк метод;
- Примери за представяне на отчетите за паричните потоци по МСС 7.